

ver vide, at Limfjorden ved Vesterhavet var lukket indtil 1825, da den store Stormflod brød en Kanal igennem til Havet. Hidtil havde Limfjorden saa at sige været en Ferskvandsfjord, men med eet Slag blev alt Dyrelivet, som havde trivedes under Ferskvandsforhold, dræbt, og lidt efter lidt kom der et helt nyt Dyreliv ind i Fjorden. Tidligere havde Sildefangsten været væsentlig for Limfjordens Beboere, Sild gif nu bort ved Kanalens Gjennembrud, men Østers kom istedet, og det er et Spørgsmaal, om denne ikke er mere værdifuld, i alt Fald for Statskassen, da Østersfangsten er et Regale. Meningerne mellem de Lærde ere delte om, hvorvidt det er rigtigt at lukke Limfjorden mod Vesterhavet eller holde Forbindelsen aaben ved en regelmæssig Kanal. De Stemmer, som høve sig for at søge at lukke den, ere desværre de Vandbygningskyndige her i Landet, som have nogen Autoritet. Andre mene derimod, at man skal søge at regulere Strømmen saaledes, at der stadig kommer Forbindelse med Vesterhavet, og Tintet er naturligere, naar man alligevel skal stride til denne Udgift ved Kanalisering, end at man da lægger Havnemøler udenfor. De, der ville lukke Limfjorden mod Vest, gjøre vist Regning uden Vært. Det er vist økonomist umuligt at gjøre det, naar ikke Naturen kommer til Hjælp i saa Henseende, og jeg tror, at selv om de faste 50 Mill. Kr. ud, vil det dog ikke lykkes at fikre denne Kyst mod nye Gjennembrud. Det er vel saaledes, at et Aar lukkes Nenden, men stadig aabner der sig en ny Nende, hvorigjennem Vesterhavet søger at trænge ind i Limfjorden. Kyndige Mænd tro det heller ikke muligt at stoppe Nenden; men man stoler paa, at ligesom Limfjorden efter tidligere Erfaringer, i alt Fald efter historiske Traditioner, har været lukket og aaben med lange Mellemrum, saaledes vil ogsaa den nuværende Periode, da den er aaben, hvilken har været fra 1825 indtil nu, kun være en Tid, indtil en voldsom Naturbegivenhed atter kaster en Sandvold op, som er tilstrækkelig til at holde Vesterhavet ude. Bestemte Erfaringer har man ikke, man veed kun, at en Stormflod i 1624, i Christian den Fjerdes Tid, aabnede Veien fra Vesterhavet til Limfjorden, og det varede i en lang Aarække, inden Naturen igjen lukkede dette Gul. Altsaa, bestemte historiske Erfaringer har man ikke, hvoraf man kunde slutte, at Vesterhavet atter om en Tid vil lukke Limfjorden. Den nuværende Aabning i Limfjordsstangen ved Thyborøn gjør ganske umaabelig Skade hvert Aar. Det er oplyst ved Indberetninger fra sagkyndige Folk, som bo langs Limfjorden, saavidt jeg veed, ogsaa fra Kommunerne, at Vandet hvert Aar skjæler to Aen af Limfjordsarealet. Naar man nu veed, at hele Limfjordskysten er 200 Mile lang, bliver det et ganske anseeligt Stykke Jord, næsten en hel Herregaard, der gaar tabt hvert Aar. Det er let at regne ud. De to

Aen give 24,000 Aen pr. Mil, det er saa nær 2 Aen Land pr. Mil, der gaar tabt, og det er altsaa mellem 300 og 400 Aen Land, som derved aarlig sporløst forspinder, gaar til Grunde. Men desuden gjøre Oversvømmelserne ved Limfjorden aarlig stor Skade, den anslaaes til over 30,000 Kr. Det er ganske anseelige Summer, Renten af Millioner, der hvert Aar gaar tabt derved, at Limfjordsforholdene mod Vesterhavet ligge i en uordnet Tilstand. Det er altsaa klart, at Staten for sin egen Skyld bør gjøre Noget for at regulere Vandforholdene i Limfjorden. Det er foreslaaet og vistnok ogsaa nødvendigt at bygge en Kanal fra den østlige Del af Thyborøn mod Vest, 8--9,000 Fod lang og 2,000 Fod bred. Arbeidet er ikke saa vanskeligt, som det ved første Diekast synes, thi naar man har gravet Jorden af indtil Vandets Niveau, benytter man Vandet til at udfylle Resten. Det er Noget, Ingeniøerne bruge meget nutildags. Arbeidet er kalkuleret til noget over 2 Mill. Kr. og maa sikkert gjøres, naar man vil standse dette aarlige Landtab, som, efter hvad jeg har oplyst, sker i Eggen omkring Limfjorden. Men skal man grave en Kanal, da vilde det være hensynsløst ikke at lade denne Kanal tillige blive benyttet til Skibs fart. Forholdene i denne Henseende ere jo ganske mærkelige. Da Aggerkanalen blev dannet og udvidede sig mere og mere, begyndte der en temmelig livlig Skibsfart vestfra ind i Limfjorden, og den steg i 1855, da Aggerkanalen havde naaet en temmelig betydelig Dybde, omtrent 8 Fod, saaledes, at der aarlig gif 2,000 Skibe ind i Limfjorden vestfra, især norske Skibe, vel ikke meget store, men dog Skibe paa 40 Tons, saaledes at man vel kan regne, at det var omtrent 80,000 Tons, som paa den Maade gif ind i Limfjorden. Men selv nu, efter at Aggerkanalen er lukket, og efterat den meget uheldige Thyborønkanal er traadt i Stedet, en Kanal, som ikke har nogen betydelig Dybde, ikke mere end 6 til 7 Fod, selv nu under disse vanskelige Forhold, hvor der ikke er noget Lodsvæsen, og hvor Tyrvæsenet ikke er saa udviklet, som hvis der var en Havn, kommer der dog mellem 1,000 og 1,200 Skibe fra Vesterhavet ind i Limfjorden. Dette er jo et Fingerpeg i Retning af, at man bør benytte Omstændighederne til tillige at bygge en Havn der, da man dog skal føre en Kanal igjennem Limfjordsstangen ud til Vesterhavet. En saadan Havn vilde jo have en meget væsentlig Betydning som Nødhavn, og navnlig vilde den i nautisk Henseende ligge ganske fortrinlig ud imod det aabne Hav. Den vilde ligge meget bedre end den projekterede Havn ved Bixø, hvor man havde tænkt at aabne en Kanal fra Bugten ved Bixø til Hørgøvig. Denne Havn vil ikke komme til at ligge nær saa godt, thi det vil blive vanskeligt at komme ud imellem de to Rækker, som paa det Sted gaa ud fra Kysten; det er lettere at komme ud fra Thyborøn, hvor man lige strax har det